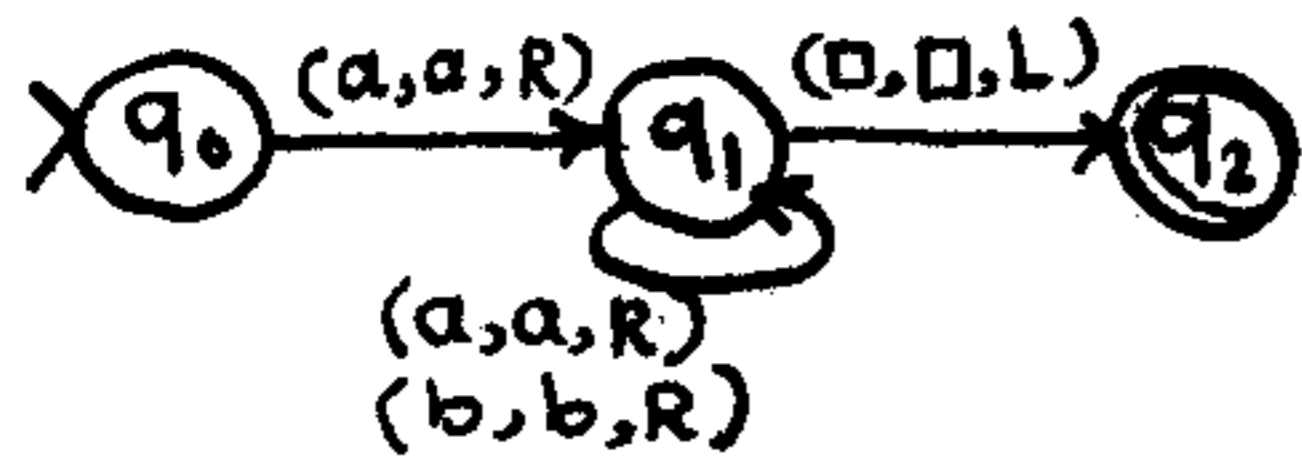

تکلیف ۹

ماشین‌های تورینگ

TURING MACHINES

۱. یک ماشین تورینگ با حداکثر سه حالت برای پذیرش زبان $L(a(a+b)^*)$ روی الفبای $\Sigma = \{a, b\}$ طراحی کنید. آیا

انجام این کار با یک ماشین دو حالتی هم ممکن است؟ بد (حذف q_2 و q_1 بخای/دون q_1)

۲. ماشین‌های تورینگ طراحی کنید که زبان‌های زیر را روی $\{a, b\}$ بپذیرند:

آ) $L = \{w : |w| \text{ is even}\}$

ب) $L = \{w : n_a(w) = n_b(w)\}$

پ) $L = \{a^n b^n a^n b^n : n \geq 0\}$

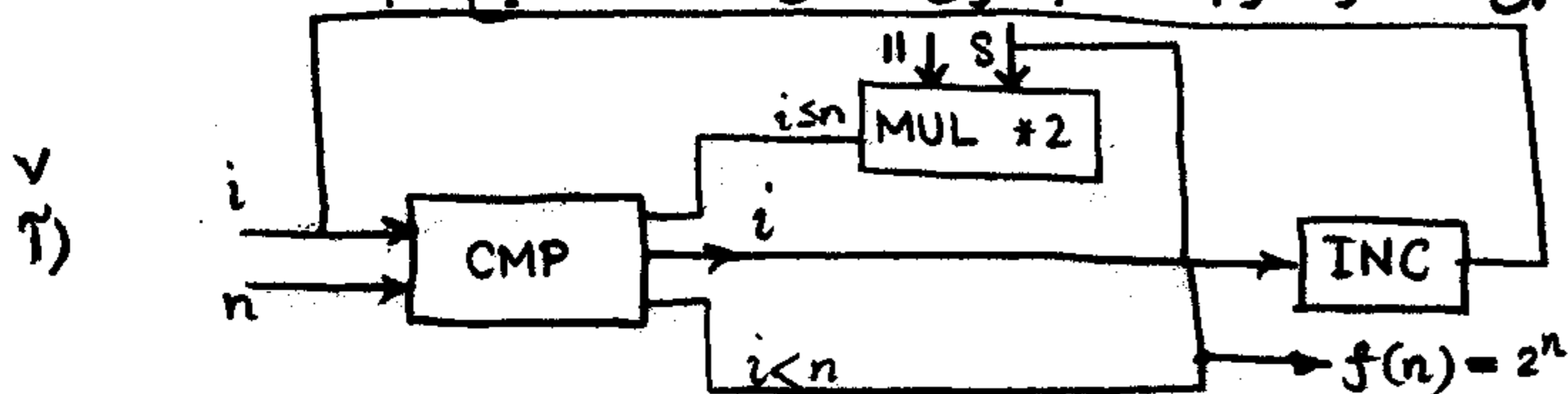
۳. یک ماشین تورینگ برای پذیرش زبان $\{ww^R : w \in \{a, b\}^*\}$ طراحی کنید.

۴. یک ماشین تورینگ برای محاسبه‌ی تابع $f(w) = w^R$ با ضابطه‌ی f طراحی کنید که در آن $w \in \{a, b\}^+$.

۵. یک ماشین تورینگ طراحی کنید که تابع $f(x) = x \bmod 5$ را محاسبه کند که در آن $x \in \mathbb{Z}^+$.

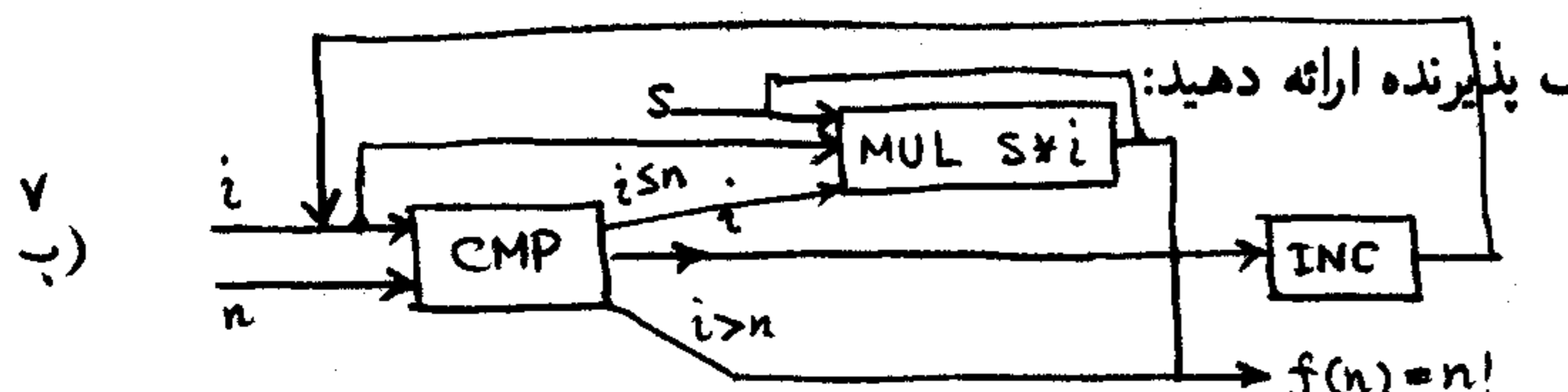
۶. آیا گزاره‌ی زیر درست است؟ برای هر ماشین تورینگ معادلی با فقط یک حالت نهایی وجود دارد. بد
 اگر $|F| > 1$ باشد، حالت جدید q_f را تعریف می‌کنیم با $\delta(q_f, a) = (q_f, a, R)$ برای $a \in \Sigma$ و $q_f \in F$.

۷. دیاگرام بلوکی توابع زیر را با استفاده از جمع‌کننده، تفریق‌کننده، کی‌کننده و ضرب‌کننده به ازای همه‌ی اعداد صحیح مثبت n رسم کنید:

آ) $f(n) = 2^n$

ب) $f(n) = n!$

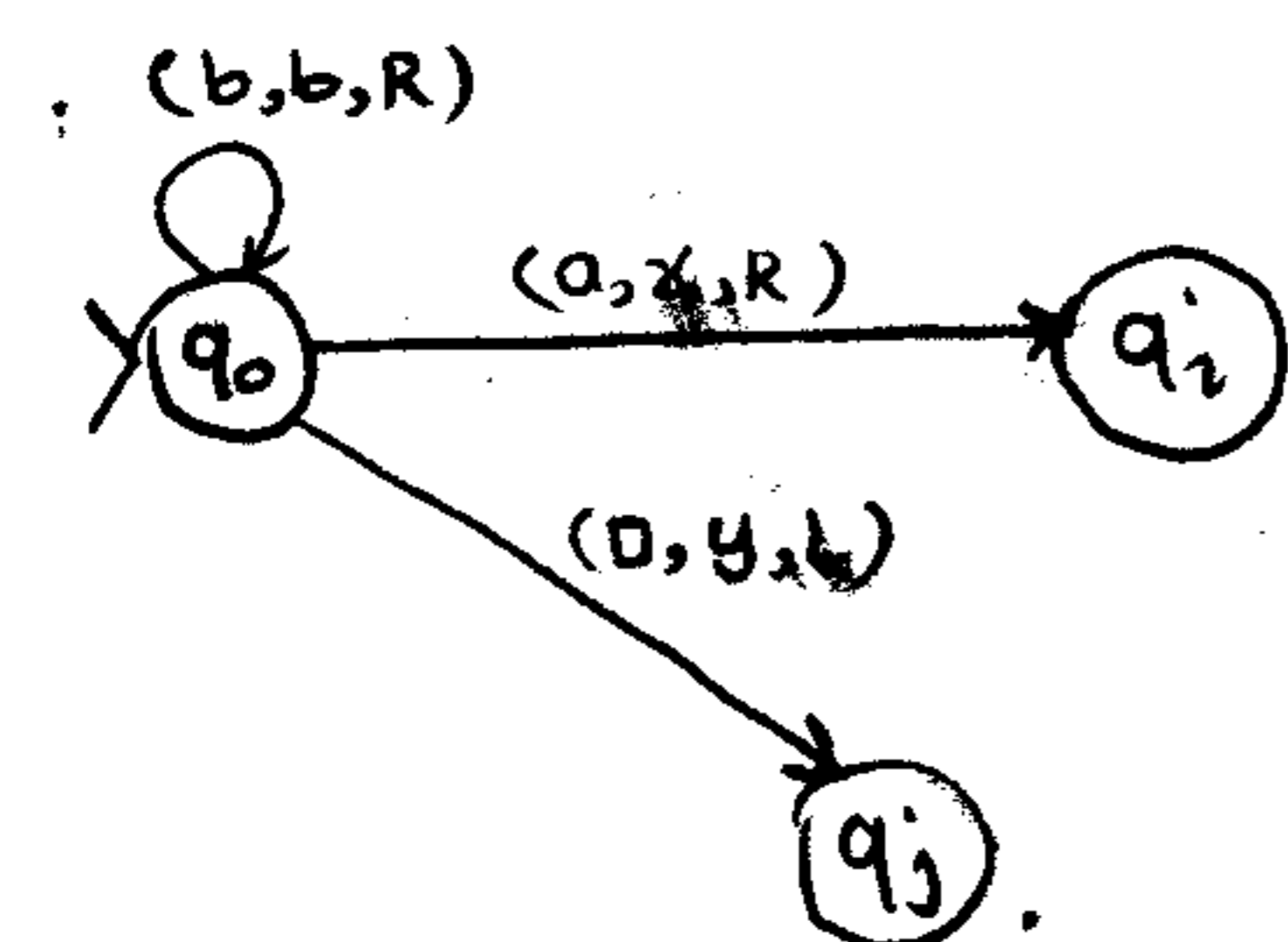

آ) $L = \{a^n b^{n^2} : n \geq 1\}$

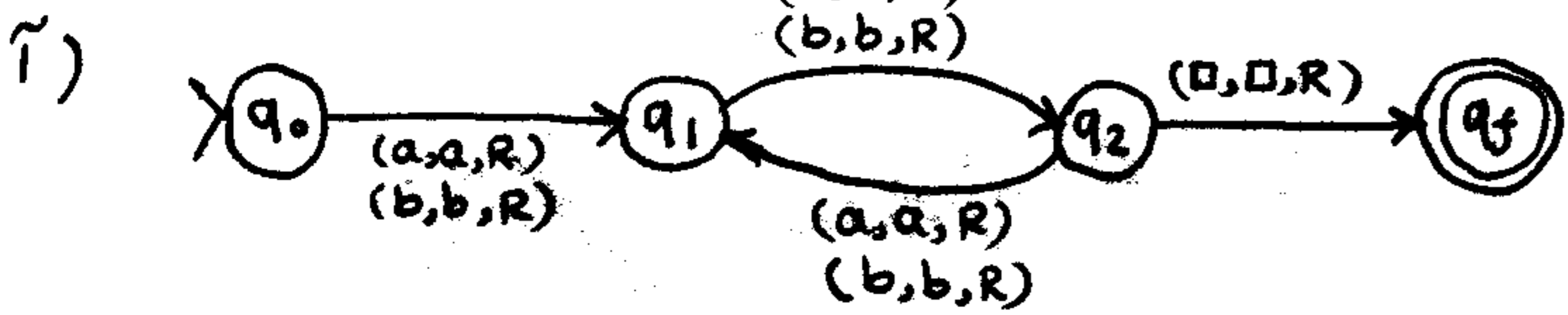
ب) $L = \{a^n : n \text{ is prime}\}$

۸. برای زبان‌های زیر، یک توصیف سطح بالا برای ماشین تورینگ پذیرنده ارائه دهید:

۹. دستورالعمل سطح بالای $searchright(a, q_i, q_j)$ که به صورت زیر تعریف می‌شود را با ماشین تورینگ پیاده‌سازی کنید: ماشین باید نوار را از محل فعلی برای یافتن اولین a جستجو کند. اگر یک a قبل از یک \square بود، ماشین به حالت q_i می‌رود و در غیر این صورت وارد حالت q_j می‌شود.

$x, y \in \Gamma$
 $b \in \Gamma$
 $a \neq b$
 $b \neq \square$

- ب)
- $\delta(q_0, a) = (q_1, x, R)$
 - $\delta(q_0, b) = (q_2, y, R)$
 - $\delta(q_1, a) = (q_1, a, R)$
 - $\delta(q_1, x) = (q_1, x, R)$
 - $\delta(q_1, y) = (q_1, y, R)$
 - $\delta(q_2, b) = (q_2, b, R)$
 - $\delta(q_2, x) = (q_2, x, R)$
 - $\delta(q_2, y) = (q_2, y, R)$
 - $\delta(q_1, b) = (q_3, y, L)$
 - $\delta(q_2, a) = (q_4, x, L)$
 - $\delta(q_3, a) = (q_3, a, L)$
 - $\delta(q_3, x) = (q_3, x, L)$
 - $\delta(q_3, y) = (q_3, y, L)$
 - $\delta(q_4, x) = (q_4, x, L)$
 - $\delta(q_4, y) = (q_4, y, L)$
 - $\delta(q_4, b) = (q_4, b, L)$
 - $\delta(q_3, \square) = (q_5, \square, R)$
 - $\delta(q_4, \square) = (q_5, \square, R)$
 - $\delta(q_5, a) = (q_1, x, R)$
 - $\delta(q_5, b) = (q_2, y, R)$
 - $\delta(q_5, x) = (q_5, x, R)$
 - $\delta(q_5, y) = (q_5, y, R)$
 - $\delta(q_5, \square) = (q_5, \square, L)$

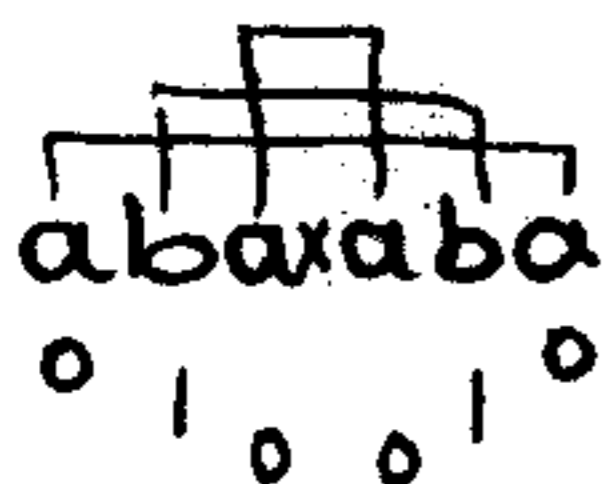
جایگزینی اولین a با b
با x دی
یافتن اولین ط و
جایگزینی آن با y
یافتن اولین a در
جایگزینی آن با x

بگرداندن هدر به ابتدا

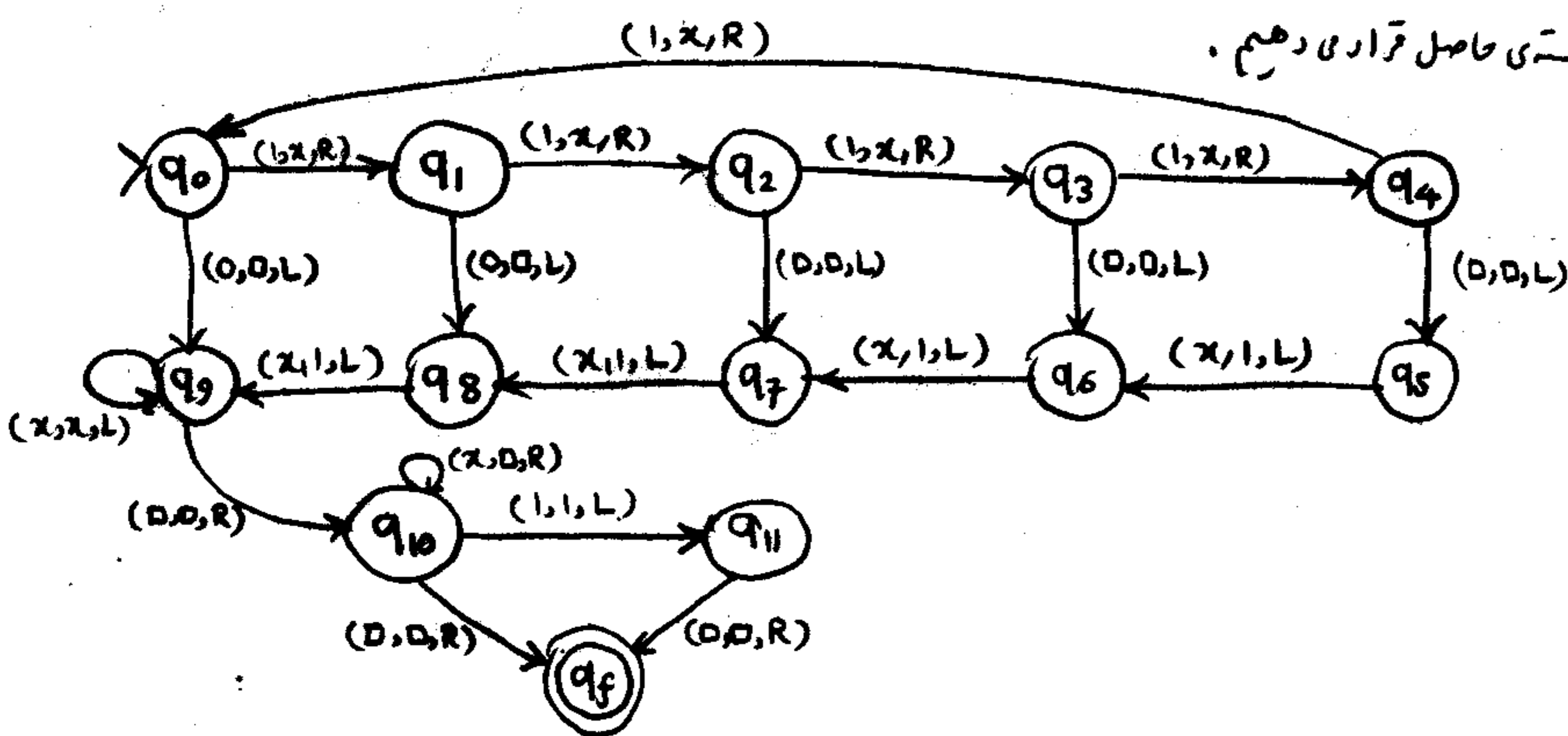
مسابه q3

- پ)
- $\delta(q_0, a) = (q_1, x, R)$
 - $\delta(q_0, x) = (q_0, x, R)$
 - $\delta(q_1, a) = (q_1, a, R)$
 - $\delta(q_1, y) = (q_1, y, R)$
 - $\delta(q_1, b) = (q_2, y, R)$
 - $\delta(q_2, b) = (q_2, b, R)$
 - $\delta(q_2, x) = (q_2, x, R)$
 - $\delta(q_2, a) = (q_3, x, R)$
 - $\delta(q_3, a) = (q_3, a, R)$
 - $\delta(q_3, y) = (q_3, y, R)$
 - $\delta(q_3, b) = (q_4, y, L)$
 - $\delta(q_4, a) = (q_4, a, L)$
 - $\delta(q_4, b) = (q_4, b, L)$
 - $\delta(q_4, x) = (q_4, x, L)$
 - $\delta(q_4, y) = (q_4, y, L)$
 - $\delta(q_4, \square) = (q_5, \square, R)$
 - $\delta(q_5, y) = (q_5, y, R)$
 - $\delta(q_5, x) = (q_6, x, R)$
 - $\delta(q_6, x) = (q_6, x, R)$
 - $\delta(q_6, y) = (q_7, y, R)$
 - $\delta(q_7, y) = (q_7, y, R)$
 - $\delta(q_7, \square) = (q_8, \square, L)$

۳) ابتدا رشته روی نواری به دو قسمت مساوی تقسیم می‌کنیم (طول رشته باید زوج باشد؛ اگر فرد باشد دو ال در همین جا متوقف می‌شود).
بین دو رشته یک علامت مانند \square قرار می‌دهیم.
هر عنصر از سمت اول را با عنصر شاخص در سمت دوم مقایسه می‌کنیم و در جای \square و در جای \square قرار می‌دهیم.
در پایان باید تنها \square در روی نواری موجود باشد.

۴) ابتدا به انتهای رشته می‌رویم و یک علامت جداکننده مانند \square در آنجا قرار می‌دهیم.
پس به طور معکوس از انتهای رشته یک نماد می‌خوانیم و آن را با \square جایگزین کرده، به انتهای سمت راست می‌رویم و نماد خواننده شده را در آنجا می‌نویسیم.
مرحله‌ی فوق را آن قدر تکرار می‌کنیم تا کل رشته با \square جایگزین شود.
در نهایت کلیه \square ها را با \square تبدیل می‌کنیم و هدر را در ابتدای رشته حاصل قرار می‌دهیم.

۱) $w_1 = \text{pre}(w, a)$
 $w_2 = \text{post}(w, b)$
 $l = |w|$
 $l_1 = |w_1|$
 $l_2 = |w_2|$
if $(l = l_1 + l_2)$ and $(l_2 = l_1 * l_2)$ and $(l_1 \geq 1)$
then accept
end if

ب) $w_1 = \text{pre}(w, a)$
 $l_1 = |w_1|$
 $l = |w|$
if $l = l_1$ then
for $i = 2$ to $n-1$ do
if $\text{mod}(l, i) = 0$ then reject
endif
accept
endif